

»De gamles hjem« i Gørding

*Af Edith Brammer, sygehjælper,
f. 1945 i Sønderborg*

Fra begyndelsen var der ikke enighed om, hvorvidt man overhovedet skulle bygge et alderdomshjem. Allerede i 1924 var de første tanker fremme om at oprette et hjem for ældre i Gørding sogn. Man skulle imidlertid hen over midten af trediverne, før der rigtig kom gang i det.

Alderdomshjem eller ikke alderdomshjem var et stridsspørgsmål i såvel det folkevalgte sogneråd som blandt menige gørdingborgere. I 1937 lykkedes det at få byggeriet godkendt i sognerådet, og arbejdet kom hurtigt i gang. Jeg er ikke i tvivl om, at hjemmet blev opført, fordi man ville gøre noget for de dårligst stillede.

Hvor skulle det så placeres? Byens lystanlæg var en oplagt mulighed. Der var penge at hente, anlægget var man nemlig kommet gratis til, idet Gørdings

Alderdomshjemmet set fra vejen 1938.

kendte læge, J. K. Jensen, havde skænket det til byen. Ganske vist ville borgerne miste et anlæg, men sognet ville spare udgifterne til køb af en grund, og det talte mere. Derfor vedtog man, trods nogen modstand, at alderdomshjemmet skulle bygges i anlægget.

I marts 1938 oprandt den første mærkedag i byggeriets historie, da blev der nemlig holdt rejsegilde, og den 1. september 1938 stod byggeriet færdig til aflevering. Den modstand, der havde været omkring oprettelsen, var som blæst væk. Alle var glade og stolte over det nye alderdomshjem. Ved indvielsen blev der talt om de dejlige lyse lokaler, de brede gange, og badeværelserne, som på den tid blev kaldt moderne.

Til at styre foretagendet og passe de ældre mennesker, blev der ansat en bestyrerinde, som hed frk. Petersen. Hun boede på 1. sal, ligesom de to unge piger. Oprindeligt var der indrettet bolig til 14 beboere, men i 1957 begyndte det at knibe med pladsen. Flere og flere havde behov for og ville gerne på alderdomshjem. Derfor blev bygningen udvidet, så der blev plads til 24 beboere. Desuden var der helt hen til kommunesammenlægningen både kommunekontor og kæmnerkontor i de samme bygninger.

I 1968 fik man bygget en ny dagligstue samt en mødesal til kommunekontoret. Frk. Petersen var bestyrer fra 1938 til 1973, derefter fulgte Svend Obel indtil august 1974. Den 1. september 1974 blev min tidligere mand, Peter Toft, og jeg ansat som bestyrerpar. Vi glædede os til opgaven. Der var et godt personale, hvilket er meget vigtigt, så vi og vore 3 børn på dengang 9 mdr., 4 og 5 år følte os hurtigt hjemme. Jeg husker, at jeg beundrede den flotte samling af juleplatter, som var en gave fra skuespiller Johnsen.

I 1976 blev plejehjemmet »Østergården« indviet. Det er sammenslutningen af diakonhjem i Danmark, der har ladet hjemmet opføre. Peter og jeg blev ansat som forstanderpar, og den 8. april 1976 blev 13 af de 24 beboere på alderdomshjemmet flyttet til »Østergården«. Jeg flyttede med. Peter Toft bestyrede begge hjem fra 1974-80, og fortsatte derefter som bestyrer på »Østergården« til 1983. Jeg tog tilbage til alderdomshjemmet i 1978 som aftenvagt og blev i denne stilling indtil hjemmets lukning i december 1989.

Den 17. februar 1977 blev centralkøkkenet i Bramming taget i brug, hvilket betød, at der ikke skulle laves mad på hjemmet mere. Glæden ved at dufte maden og kunne gå hen og røre i gryderne forsvandt, det var et savn for beboerne. Vi andre skulle naturligvis også vænne os til det.

Fra 1. januar 1980 til august 1983 var Svend Aage Toftensberg bestyrer. Derefter fulgte Karen Jessen, og hun var bestyrer indtil hjemmets lukning 1989. Karen Jessen var godt kendt, hun havde arbejdet der som sygeplejerske i mange år.

Den 1. september 1988 var en stor dag. Da havde alderdomshjemmet 50

Tre lune jyder på bæk, fra venstre: Karl Skjødt, Laurids Lauridsens svigerfar og Hans Severinsen, omkring 1950. Måske har Hans Severinsen netop fortalt historien om dengang købmand Wind ikke turde være stiller for et politisk parti af hensyn til sin forretning. »Det gør jeg godt, mig kan de nemlig ikke komme udenom«, sagde jeg (Hans S.), »jeg er graver!«.

års jubilæum. Der strømmede gæster til hele dagen, og skønt der var dækket op til 150 personer, måtte vi have flere kopper på. Der var bl.a. besøg af borgmesteren, kommunaldirektøren, tidligere beboere og personale. Blandt gratulanterne var også den første bestyrer, Agnes Petersen, og 30 skolelever kom og kiggede indenfor. Trods regnen var der underholdning i den smukke have ved Gørding folkedansere. Inde på hjemmet sørgede Bent Johansen og Aksel Tækker, samt et par unge mennesker, Hanne og Jørn Johansen, for at der blev underholdt ved kaffebordene. Der blev hygget med sang, musik og snak. Det blev en meget vellykket dag, som man kan se tilbage på med glæde.

Så er tiden inde...

Der blev skrevet og talt meget om, at alderdomshjemmet skulle lukke. Det måtte vi desværre sande i slutningen af 1989. Det berørte os alle, både beboere, personale og de pårørende. På det tidspunkt havde vi 16 beboere. Heraf flyttede de 7 på plejehjemmet »Solgården« i Bramming, 1 i ældrebolig og 7

flyttede på plejehjemmet »Østergården« i Gørding. Heldigvis skete det hele på en lempelig måde, så alle gradvist vænnede sig til de nye omgivelser. For mit eget vedkommende har de 14 år, jeg arbejdede på alderdomshjemmet, været nogle af de bedste år af min tid som sygehjælper. Der var et godt arbejdsklima og en god atmosfære på hjemmet. Alderdomshjemmet blev købt af Vejen Byggeselskab og hedder nu »Lindegården«; navnet blev foreslået af Karen Jessen. Der er indrettet 12 ældreboliger, og de var klar til indflytning den 1. november 1990. Desuden er der fællesfaciliteter, lokaler hvor pensionister i sognet sammen med beboerne har mange aktiviteter i gang. Kælderen bliver udnyttet som vaskerum, hobbyrum og værksted. Vejen Byggeselskab har også sit eget kontor her. Fra 1. sal er der elevator til kælderen, så alle kan benytte den. »Lindegården« er således blevet Gørdings mødested, til glæde for mange.

Niels Johnsen t.h. og Alfred Poulsen foran juleplattesamlingen, som N. Johnsen forærede til De gamles Hjem.